

УДК 338.48

[https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-9\(51\)-799-812](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-9(51)-799-812)

Худик Наталія Іванівна викладачка кафедри туризмознавства і краєзнавства факультету туризму, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, вул. Шевченка, 57, м. Івано-Франківськ, 76018, тел.: (0342) 75-23-51, <https://orcid.org/0000-0003-2796-9586>

Вичівський Павло Павлович доцент кафедри туризмознавства і краєзнавства факультету туризму, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, вул. Шевченка, 57, м. Івано-Франківськ, 76018, тел.: (0342) 75-23-51, <https://orcid.org/0000-0003-4415-7635>

Палійчук Уляна Василівна асистент кафедри туризмознавства і краєзнавства факультету туризму, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, вул. Шевченка, 57, м. Івано-Франківськ, 76018, тел.: (0342) 75-23-51, <https://orcid.org/0009-0004-8031-3564>

ВПЛИВ ІВЕНТИВНОГО ТУРИЗМУ НА ПІДВИЩЕННЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ТА ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ ОБ'ЄКТІВ ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ УКРАЇНИ

Анотація. Стаття присвячена ролі івентивного туризму у збереженні і популяризації історико-культурної спадщини. Івентивний туризм, який передбачає участь туристів у різноманітних культурних заходах і подіях, має значний потенціал для збереження та привернення уваги до історичних та культурних пам'яток.

У даній статті розглядаються основні аспекти ролі івентивного туризму у збереженні і популяризації історико-культурної спадщини. Авторами проводиться аналіз впливу івентивного туризму на популяризацію об'єктів історії та культури серед потенційних туристів. Наводяться приклади зrealізованих проєктів, які завдяки організації та проведенню різноманітних культурних подій змогли зберегти та відродити забуті або знецінені об'єкти спадщини.

Варто відмітити, що актуальною ця тема є також і в часі війни. Оскільки почуття національної гордості, подорожі власною країною та підвищення попиту на аутентичний туристичний продукт, сприяють підтримці та просуванню своєї національної історико-культурної спадщини.

Розглядаються переваги івентивного туризму в контексті розвитку туризму загалом та популяризації історико-культурної спадщини зокрема.

Залучення туристів до участі у заходах, які передають історичний дух минулих епох, сприяє поширенню знань про культурну спадщину та формуванню позитивного іміджу об'єктів спадщини. Туристичні заходи також сприяють розвитку місцевої економіки та підтримці інфраструктури, що необхідна для збереження пам'яток.

Також у статті зазначаються потенційні виклики та перешкоди, з якими можуть зіткнутися організатори івентивного туризму. До них відносяться необхідність балансу між комерційними та культурними інтересами, ефективне управління потоками туристів та збереженням аутентичності історико-культурних заходів та об'єктів.

Отримані результати дослідження дають змогу зрозуміти, що івентивний туризм може бути важливим інструментом для збереження і популяризації історико-культурної спадщини. Ця тема є актуальною для туристичної і культурної галузей, оскільки вона допомагає привернути увагу до історико-культурних пам'яток та стимулює їх розвиток та збереження на користь сучасних та майбутніх поколінь.

Ключові слова: туризм, івентивний туризм, історико-культурна спадщина, історико-культурні ресурси.

Khudyk Nataliia Ivanivna teacher of the department of tourism and regional studies Faculty of tourism Vasyl Stefanyk Precarpathian National University, St. Shevchenko, 57, Ivano-Frankivsk, 76018, tel.: (0342) 75-23-51, <https://orcid.org/0000-0003-2796-9586>

Vuchivskui Pavlo Pavlovych associate professor of the department of tourism and regional studies Faculty of tourism Vasyl Stefanyk Precarpathian National University, St. Shevchenko, 57, Ivano-Frankivsk, 76018, tel.: (0342) 75-23-51, <https://orcid.org/0000-0003-4415-7635>

Paliychuk Ulyana Vasylivna assistant of the department of tourism and regional studies Faculty of tourism Vasyl Stefanyk Precarpathian National University, St. Shevchenko, 57, Ivano-Frankivsk, 76018, tel.: (0342) 75-23-51, <https://orcid.org/0009-0004-8031-3564>

THE EFFECT OF EVENT TOURISM ON INCREASING THE PRESERVATION, USE AND PROMOTION OF HISTORICAL AND CULTURAL HERITAGE OBJECTS OF UKRAINE

Abstract. The article is devoted to the role of event tourism in the preservation and popularization of historical and cultural heritage. Event tourism, which involves

the participation of tourists in various cultural activities and events, has a significant potential to preserve and attract attention to historical and cultural monuments.

This article examines the main aspects of the role of event tourism in the preservation and popularization of historical and cultural heritage. The authors analyze the impact of event tourism on the popularization of historical and cultural objects among potential tourists. Examples of implemented projects are given that, which were able to preserve and revive forgotten or devalued heritage objects thanks to the organization and holding of various cultural events.

It is worth noting that this topic is also relevant in wartime. Because the feeling of national pride, traveling through one's own country and increasing the demand for an authentic tourist product contribute to the maintenance and promotion of one's national historical and cultural heritage.

The advantages of event tourism in the context of the development of tourism in general and the promotion of historical and cultural heritage in particular are considered. Involvement of tourists in activities that convey the historical spirit of past eras contributes to the dissemination of knowledge about cultural heritage and the formation of a positive image of heritage objects. Tourism activities also contribute to the development of the local economy and support the infrastructure necessary for the preservation of monuments.

The article also mentions potential challenges and obstacles that organizers of event tourism may face. These include the need for a balance between commercial and cultural interests, effective management of tourist flows, and preservation of the authenticity of historical and cultural events and objects.

The obtained research results make it possible to understand that event tourism can be an important tool for the preservation and popularization of historical and cultural heritage. This topic is relevant for the tourism and cultural industries, as it helps attract attention to historical and cultural monuments and stimulates their development and preservation for the benefit of present and future generations.

Keywords: tourism, event tourism, historical and cultural heritage, historical and cultural resources.

Постановка проблеми. Історико-культурна спадщина є цінним надбанням суспільства, яке втілює у собі унікальність та автентичність культурного минулого. Однак, збереження та використання цих об'єктів вимагає не тільки фінансових вкладень, але й постійного інтересу та підтримки з боку суспільства. У цьому контексті івентивний (подієвий) туризм може стати важливим інструментом для підвищення ефективності використання об'єктів історико-культурної спадщини.

Подієвий туризм часто має пізнавальний характер, використовуючи в організації подорожей історико-культурні ресурси та залучаючи туристів до

місцевої культури. Все частіше подієвий туризм, який вперше з'явився в Європі у 80-х роках ХХ ст. ототожнюють з фестивальним або тематичним, а порівняно недавно, його почали популяризувати як івент-туризм.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Важливі аспекти становлення та розвитку подієвого туризму висвітлюються такими українськими ученими як О.В. Бабкін, П.В. Тищенко, Л.М. Устименко, І.В. Давиденко, О.В. Шикіна. Однак зростання попиту на подієвий туризм в Україні потребує системного вивчення його впливу на використання, збереження та популяризацію об'єктів історико-культурної спадщини.

Мета статті – дослідження особливостей та механізмів впливу івентивного туризму на використання, збереження та популяризацію об'єктів історико-культурної спадщини України.

Виклад основного матеріалу. В історії в різний період часу відбувалося формування різновидів івентивного туризму. До них відносились і міські свята в Середньовіччі, що супроводжувались незабутніми видовищами, маскарадами та розвагами в основі яких часто були язичницькі культи та обряди; безкоштовні спектаклі бродячих театрів, фарси, комедії, водевілі з якими виходили на вулиці, приваблюючи увагу гостей міста. Важливе місце серед подій мали і Олімпійські ігри у Греції, гладіаторські бої у Римській імперії, рицарські турніри у Середньовічній Європі.

Різновидами івентивного туризму можуть бути музичні фестивалі, спортивні змагання, ярмарки, культурні фестивалі, конференції та бізнес-зустрічі, гастрономічні події, модні покази, театральні вистави, художні виставки та багато іншого.

Однією з основних переваг подієвого туризму є можливість привертання уваги до історичних та культурних пам'яток, які є недостатньо відомими або недоступними для широкої аудиторії. Організація цікавих та захоплюючих подій дозволяє залучати більшу кількість туристів, які бажають дізнатися більше про місцеву історію та культуру.

У багатьох країнах івентивний туризм набуває все більшої популярності, оскільки він пропонує унікальні, нетрадиційні можливості для відпочинку та розваг. Середньостатистичний турист часто включає в свою програму відвідування подій або фестивалів, що відбуваються під час його подорожі [4].

Однак, співвідношення частки івентивного туризму до інших видів туризму може значно відрізнятись в залежності від країни, регіону та наявних історико-культурних ресурсів. Наприклад, в деяких містах або регіонах, які відомі своїми гучними фестивалями або подіями, частка івентивного туризму може бути значно вищою, ніж в інших містах.

Країни, які є світовими лідерами туристичної індустрії отримують левову частку прибутків завдяки вмілому використанню історико-культурного

надбання в організації туристичних послуг. Очевидно, що це залежить від кількості пам'яток, їхньої художньої цінності та стану збереженості.

Україна має потужний потенціал для подієвого туризму, оскільки кожен регіон країни має свою унікальну історико-культурну спадщину, події та традиції, які можуть зацікавити відвідувачів.

Україна, зі своїм величним минулим і насиченою культурною спадщиною, привертає увагу туристів з усього світу. Івентивний туризм, що базується на використанні історико-культурних об'єктів, стає все популярнішим в країні.

Водночас, важливо забезпечити ефективне планування та управління подіями, щоб максимізувати позитивний вплив туризму і забезпечити сталий розвиток цього сектора.

Розвиток івентивного туризму в Україні може мати позитивний вплив на різні сфери суспільства і господарства в цілому. Розглянемо основні з них:

1. Економічний розвиток. Івентивний туризм створює нові можливості для економіки країни, оскільки організація різноманітних заходів, фестивалів, конференцій та спортивних змагань привертає туристів, які витрачають гроші на проживання, харчування, транспорт та інші послуги. А це в свою чергу сприяє розвитку готельного бізнесу, ресторанної галузі, транспорту, роздрібною торгівлі та інших секторів економіки.

2. Промоція історико-культурної спадщини. Події, які відбуваються чи відбувалися в країні, дають змогу презентувати її культурну спадщину та привертати увагу туристів до історичних, культурних, мистецьких цінностей та традицій. Це сприяє збереженню та популяризації культурного надбання, а також залучає інтерес до української історії, культури, традицій, музики, танців, мистецтва і т.п.

3. Розвиток туристичної інфраструктури. Популярність подієвого туризму вимагає покращення туристичної інфраструктури. Для успішної організації подій потрібні відповідні конференц-центри, виставкові майданчики, готелі, ресторани, транспортні засоби та інші послуги. Розвиток такої інфраструктури сприяє поліпшенню якості туристичних послуг і забезпечує комфорт перебування гостей.

4. Стимулювання регіонального розвитку. Події, які відбуваються в різних регіонах України, допомагають залучити туристів в маловідомі міста та райони. Це сприяє розвитку туризму в депресивних регіонах, підвищує зайнятість місцевого населення та створює нові можливості для розвитку бізнесу.

5. Міжнародна співпраця. Івентивний туризм сприяє зміцненню міжнародних зв'язків та співпраці з іншими країнами. Участь у міжнародних фестивалях, конференціях та спортивних змаганнях дозволяє встановлювати контакти з представниками інших країн, обмінюватися досвідом та привертати увагу до України як туристичного напрямку.

6. Збереження об'єктів історико-культурної спадщини. Україна має безліч вражаючих історичних пам'яток, таких як замки, фортеці, церкви та інші архітектурні шедеври. Збереження цих об'єктів важливо не лише для культурної спадщини, але й для розвитку подієвого туризму та туризму загалом. Це і є основним завданням органів державної влади та суспільства. Організація різноманітних заходів та екскурсій на історичних місцях та об'єктах дозволить туристам поглибитися в минуле і насолодитися неповторним досвідом.

7. Культурний обмін. Події різного типу, такі як фестивалі, концерти, виставки, спортивні змагання, допомагають презентувати українську культуру, традиції та історію широкому колу людей. Вони створюють можливості для міжнародного культурного обміну та сприяють зближенню різних культур.

8. Привабливість туристичного напрямку, допомога депресивним регіонам. Проведення різноманітних подій шляхом залучення історико-культурних об'єктів в регіонах з слаборозвиненою туристичною галуззю привертає увагу як внутрішніх, так і зарубіжних туристів. Це в свою чергу стимулює розвиток туристичної інфраструктури, збільшення інвестицій у готельні заклади, ресторани, магазини та інші туристичні послуги.

9. Підтримка інших секторів економіки та господарства. Розвиток подієвого туризму може сприяти розвитку інших сфер, таких як суспільна інфраструктура, охорона здоров'я, освіта та інноваційні технології [5].

Для організації події туристичного масштабу необхідний сучасний й цікавий сценарій, приурочений до певної історичної чи культурної події регіону. А відповідний звуковий супровід, освітлення та спеціальні костюми зважаючи на вид події надають івенту особливої «родзинки» та привабливості для сучасного туриста [3].

Використання історичних об'єктів для реконструкції подій, які відбувалися у минулому, є одним із ключових аспектів івентивного туризму. Україна має багато визначних історичних подій, таких як битва під Полтавою, Українська революція 1917-1921 років, Чорнобильська катастрофа та інші. Реконструкція цих подій безпосередньо на місцях їх виникнення дозволяє туристам перенестися у минуле і відчути дух історії.

Ще одним захоплюючим аспектом івентивного туризму є взаємодія з історичними персонажами. Організація театралізованих шоу, де актори виступають у ролі відомих історичних постатей, надає можливість туристам зануритися у часи минулого та поспілкуватися зі своїми улюбленими героями.

Створення тематичних екскурсій, які об'єднують кілька історичних об'єктів з подібними історичними подіями, може зацікавити туристів, які бажають поглибитися в конкретний період історії. Наприклад, екскурсія «Козацькі шляхи» може включати відвідування козацьких фортець, музеїв та

місць, пов'язаних з козацьким періодом в історії України. Сюди ж можуть відноситись маршрути, які присвячені революції, війні, літературі, музиці тощо.

Організація подієвих фестивалів, концертів та інших масових заходів на історичних об'єктах може стати справжньою сенсацією для туристів. Наприклад, фестиваль середньовіччя, де люди одягаються у відповідні костюми та відтворюють атмосферу минулих часів, здатний залучити багато любителів історії.

Україна пропонує розмаїття подій для туристів з використанням об'єктів історико-культурної спадщини, починаючи від музичних фестивалів і концертів, спортивних змагань, ярмарків і виставок до культурних фестивалів, парадів і свят. Наприклад, великі міста, такі як Київ, Львів, Одеса та Харків, регулярно проводять різні масові заходи, які привертають увагу відвідувачів з усього світу.

Крім того, в Україні можна відвідати культурні та історичні події, такі як святкування Дня Незалежності, Великодні ритуали, традиційні ярмарки та фольклорні фестивалі, що дозволяє туристам познайомитися з українською культурою та традиціями.

Наведемо кілька прикладів івентивного туризму в Україні з використанням історико-культурної спадщини:

- Історичний фестиваль «Середньовічний Хотин» (травень, м. Хотин, Чернівецька обл.). Під час травневих вихідних Хотинська фортеця на 4 дні перетворюється на середньовічне містечко. Наймасштабніший в Україні історичний фестиваль «Середньовічний Хотин» об'єднує любителів історичної реконструкції. Гості фестивалю мають можливість побачити жінок, вдягнутих у стилі XV ст, лицарів із справжньою зброєю, середньовічні змагання, бугурти і справжню облогу фортеці.

- Історичний фестиваль «Срібний Татош» (травень, смт. Чинадієво, Закарпатська обл.). Щоб відтворити дух старовини до фортеці Сент Міклош, що на Мукачівщині, з'їжджаються лицарі з України, Словаччини та Угорщини. Кожна команда демонструє певну епоху. На показових виступах бійці відтворюють бойові позиції свого загону. Прикрасою дійства є рицарські поєдинки – повноконтактні бої без жодної театральності чи компромісів.

- Історичний фестиваль «Porta Temporis» та кубок повітроплавання (травень, м. Кам'янець-Подільський, Хмельницька обл.). «Ворота Часу» - саме так перекладається з латини назва молодого фестивалю, що проходить на території справжньої історичної перлини нашої країни – Кам'янця-Подільського. Не дивлячись на те, що проводився фестиваль всього двічі, він вже має статус міжнародного. В його основі лежать події періоду Литовської доби, а саме розгром татарів українсько-литовськими військами в битві під

Синіми Водами (1362 рік). Особливість та відмінність цього фестивалю від інших подібних історичних реконструкцій – це безпрецедентна можливість штурму оригінального середньовічного фортифікаційного укріплення: «Руської Брами» (XV-XVIII століття). Окрім цього, на гостей чекають традиційні компоненти історичного фестивалю: показові лицарські турніри, змагання лучників, ремісничі майстер-класи та уроки середньовічного танцю, виступи вуличних театрів, тематичний музичний супровід.

- Історичний фестиваль «Русь пересопницька» (травень, с. Пересопниця, Рівненська обл.). Організатори фестивалю відроджують побут, культуру, воєнне мистецтво часів Середньовіччя. Все дійство фестивалю відбувається на території культурно-археологічного центру «Пересопниця». На фестивалі ви побачите штурм фортеці та показові бої між середньовічними воїнами, почуєте українських пісень та заворожуючу гру на народних інструментах, візьмете участь у майстер-класах відродження народних традицій, танцю та давньоруських ремесел. Ексклюзивною подією свята є пишна церемонія одруження галицького княжича Ярослава Осьмомисла (Мудрого) з княжною Ольгою з Суздаля.

- Етнографічний фестиваль «Проводи отар на полонину» (травень, смт. Міжгір'я, Закарпатська обл.). Проводи отар відзначають на Міжгірщині з давніх-давен. Дійство розгортається в одному з наймальовничіших куточків області – на Синевирському перевалі. Під звуки трембіт вівчарів проводжають на полонину. На святковому майданчику відбуваються виступи найкращих творчих колективів Міжгірського району, майстер-класи ковальського мистецтва, традиційне приготування продуктів вівчарства (сиру, вурди та бринзи), виставки-продаж виробів народних умільців, спортивні змагання, ігри та розваги.

- Історичне арт-шоу «Ніч в Луцькому замку» (червень, м. Луцьк, Волинська обл.). Усю ніч в Луцькому замку відбувається ярмарок майстрів народної творчості, середньовічні розваги, презентація напоїв і страв за давніми рецептами. У театралізованій формі королівська знать зустрічає гостей дійства. На території замку працюють майданчики ковалів, художників, відбуваються лицарські бої. Давню епоху відтворюють середньовічні музиканти, ремісники та клуби історичної реконструкції.

- Етнографічний фестиваль гончарства (червень, с. Опішне, Полтавська обл.). Україна здавна вважається однією з найбільших гончарних держав світу. Національний фестиваль гончарства на Полтавщині – це своєрідний спосіб не лише збереження національної ідентичності українців, а й творчого розвитку і популяризації національних мистецьких традицій.

- Етнографічний фестиваль «Забави у княжому місті» (липень, м. Тербовля, Тернопільська обл.). Головне дійство відбувається на Замковій горі. Його

розпочинає сам Князь Василько – володар древньої Тереховлі. Далі понад 30 колективів з усієї України представляють автентичну музику, фольклор і танці різних етнічних регіонів.

- Етнографічний фестиваль «Лемківська ватра» (липень, с. Кострино, Закарпатська обл.). В середині липня на шматочок Лемківщини повертається життя, з його власною, неповторною атмосферою. Село Кострино збирає активістів лемківських осередків не лише Закарпатської області, а й Львівщини, Тернопільщини, Івано-Франківщини, Польщі, Словаччини, Сербії та інших регіонів, де компактно проживають представники цієї етнічної меншини. На імпровізованій сцені під відкритим небом відбувається надзвичайно колоритний концерт митців, які виконують твори лемківської спадщини. Також проводяться майстер-класи з виготовлення ляльок та художньої вишивки, розгортається виставка декоративно-прикладного мистецтва, відбуваються розважальні програми для дітей.

- Фестиваль «ГогольFest» у Києві: Це щорічний культурний фестиваль, присвячений літературі, музиці, танцю, театру та іншим видам мистецтва. Він відбувається на різних локаціях та пропонує широкий спектр подій, включаючи виставки, концерти, перформанси та майстер-класи. Фестиваль засновано 2007 та до 2017 року проходив тільки в Києві, а з 2017 року почав подорожувати Україною. У 2019 році увійшов у п'ятірку найкращих фестивалів Європи.

- Історичний фестиваль «Форпост». Фестиваль заявляє про себе як про «найбільший фестиваль середньовічної культури в Україні». Проводиться на території однієї з найвеличніших фортифікаційних споруд України – Старої фортеці в Кам'янці-Подільському. Протягом трьох днів фестивалю всі його гості знаходяться у відтвореному середньовічному поселенні XIV-XV століть, спостерігають за середньовічними масовими поединками, турнірами лицарів та лучників, беруть участь у різноманітних майстер-класах.

- Історичний фестиваль «ТуСтань!» (серпень, с. Урич, Львівська обл.). Фестиваль української середньовічної культури «ТуСтань!» проходить в гарячу пору року в селі Урич. Протягом трьох днів давньоукраїнське місто-фортеця, на території якого відбувається дійство, повністю оживає та наповнюється яскравою сумішшю барв, звуків та ароматів древності. Вуличні музики, середньовічна кухня, стрільба з луків та арбалетів, ремісничі майстер-класи, нічні етно-танці, та, звісно, традиційні лицарські турніри і видовищний нічний штурм фортеці – ось основні компоненти цього дивовижного фестивалю. На фестивалі є унікальна можливість для кожного відвідувача не лише бути спостерігачем, але й стати безпосереднім учасником активних дій.

- Історичний фестиваль «Стародавній Меджибіж» (серпень, смт. Меджибіж, Хмельницька обл.). Відтворюється на території древньої Меджибізької фортеці.

Лицарські поєдинки та масові битви супроводжуються неймовірним музичним супроводом, виступами вуличних акторів, танцюристів та фаєр-шоу. А у середньовічній харчевні ви скуштуєте страви, приготовлені за оригінальними старовинними рецептами.

Розвиток івентивного туризму з використанням історико-культурної спадщини гальмується кількома факторами. Проаналізуємо основні з них:

1. Насамперед це воєнний стан в Україні. Через війну багато з вище перерахованих фестивалів не проводяться.

2. Політичні та соціальні проблеми в країні. Соціальні та політичні проблеми в країні можуть вплинути на розвиток подієвого туризму. Нестабільність, конфлікти та висока кримінальність можуть знизити інтерес до подорожей та відлякати туристів від історичних та культурних об'єктів.

3. Недостатньо розвинена інфраструктура для забезпечення ефективної організації подієвого туризму. Недостатня кількість готелів, ресторанів, транспортних засобів та інших необхідних послуг в місцях локалізації історико-культурних об'єктів, впливає на попит серед подієвих туристів. Відсутність такої інфраструктури може обмежити можливості розвитку туризму і призвести до незадоволення відвідувачів.

4. Відсутність маркетингової стратегії. Ефективна реклама та маркетингова стратегія є ключовими для популяризації івентивного туризму. Відсутність належної інформаційної політики про події, недостатня кількість рекламних кампаній та неналежні комунікації з потенційними туристами ускладнюють процес популяризації цього виду туризму.

5. Недостатній рівень фінансування туристичної інфраструктури, маркетингових заходів та організації подій є перешкодою, що обмежує розвиток цієї сфери туризму.

6. Відсутність співпраці та координації. Розвиток івентивного туризму потребує співпраці між різними галузями, такими як туризм, культура, громадськість та бізнес. Відсутність спільних зусиль та координації може ускладнити розвиток та вплинути на якість пропозиції подієвого туризму.

7. Відсутність кваліфікованого персоналу так само, як і недостатня підготовка персоналу, який має знання та навички в організації та управлінні подіями, може бути перешкодою для розвитку івентивного туризму. Необхідно забезпечити належну підготовку кадрів для ефективної роботи в цій сфері.

8. Відсутність розвинутої логістики. Івентивний туризм вимагає добре організованої логістики для переміщення туристів, постачання необхідних матеріалів та обладнання. Тому, відсутність розвинутої логістичної інфраструктури стримує розвиток івентивного туризму.

Ці фактори можуть впливати на розвиток івентивного туризму в Україні, але їх можна подолати шляхом належного планування, залучення інвестицій, співпраці та розвитку необхідної інфраструктури.

Проте, стихійний та неконтрольований розвиток івентивного туризму з використанням об'єктів історико-культурної спадщини в Україні може призвести і до ряду проблем, які в свою чергу в подальшому можуть зашкодити його розвитку. До них відносяться:

1. Знищення і пошкодження історико-культурних об'єктів внаслідок воєнних дій Російської Федерації проти України.

2. Зношення та пошкодження історичних об'єктів. Розвиток подієвого туризму може призвести до збільшення потоку відвідувачів на історичні об'єкти. Якщо не будуть прийняті належні заходи з охорони та консервації історико-культурних об'єктів, це може спричинити їх пошкодження та зношення. Надмірний та неконтрольований туристичний потік може призвести до псування архітектурних деталей, руйнування фресок, втрати цінних артефактів та зміни природного середовища.

3. Несумісність зі збереженням історичних об'єктів. Деякі події, пов'язані з івентивним туризмом, можуть бути несумісні зі збереженням історичних об'єктів. Наприклад, проведення масових концертів або фестивалів на території старовинного замку може призвести до пошкоджень споруд та ландшафту. Необережне використання історичних об'єктів як місць для рекламних акцій або комерційних заходів також може негативно впливати на їх аутентичність та цінність.

4. Негативний екологічний та соціальний вплив. Збільшення туристичного потоку може мати негативний вплив на природні ресурси і екологічний баланс у районах, де розташовані історичні об'єкти. Забруднення, перенаселеність та недбале ставлення до природи можуть пошкодити природне середовище та знизити привабливість туристичного напрямку. Перевантаження місцевих ресурсів, зростання цін на житло та послуги, забруднення довкілля може призвести до занепаду місцевої економіки та погіршення якості життя місцевого населення.

5. Втрата автентичності та комерціалізація. Історичні об'єкти мають свою унікальну автентичність. Однак, неконтрольоване використання цих об'єктів у подієвому туризмі може призвести до їх комерціалізації та втрати свого оригінального характеру. Замість вивчення історії та культури, туристи можуть отримати комерційно орієнтований, без освітньої цінності, туристичний продукт.

Власне тому, дуже важливо враховувати цей негативний вплив для збереження балансу між розвитком івентивного туризму та охороною історико-культурних пам'яток. Належне планування івентивних подорожей, керуючись принципами охорони історико-культурної спадщини та створення необхідної інфраструктури можуть допомогти забезпечити сталий розвиток туризму, зберігаючи при цьому цінність та неповторність історичних об'єктів.

Український вчений Корнієнко В.В. проаналізував сучасний рівень залучення національного історико-культурного надбання в туристичну діяльність. Так, із 4151 об'єкта історико-культурної спадщини національного значення було виділено лише 2446 туристичних об'єктів. Це означає, що тільки про половину об'єктів наводиться доступна достовірна інформація про розташування, їх опис, огляд історії створення, і тільки половина об'єктів із загальної кількості мають елементи пристосування для відвідання туристами [2].

Тому, популяризація саме івентивного туризму в Україні може стати ефективним способом залучення туристів та розвитку туристичної галузі країни. Підсумовуючи, можемо визначити кілька шляхів популяризації івентивного туризму в Україні:

- Розробка маркетингових кампаній по просуванню туристичного подієвого продукту. Мова йде про розроблення та запуск маркетингових кампаній, які акцентують увагу на важливих подіях, які відбуваються в Україні. Це можуть бути рекламні ролики, статті, фото- та відеоматеріали, розміщення цих матеріалів на туристичних веб-сайтах, соціальних медіа, в національних та міжнародних туристичних виданнях.

- Співробітництво з міжнародними організаціями. Україна може співпрацювати з міжнародними організаціями, такими як Всесвітня туристична організація (UNWTO) та Європейська асоціація туристичних організацій (ЕТОА), для просування подієвого туризму та отримання підтримки в організації міжнародних заходів.

- Розвиток інфраструктури. Розвиток інфраструктури поруч з місцями історико-культурної спадщини є важливим кроком. Оскільки, побудова нових готелів, ресторанів, конференц-центрів та інших об'єктів, які забезпечують комфорт та зручність перебування туристів, неодмінно зацікавлять та приваблять прихильників історії та культури.

- Організація фестивалів та заходів. Безпосереднє проведення великої кількості фестивалів, концертів, спортивних змагань та інших подій і є кроком до популяризації івентивного туризму та залучення більшої кількості туристів до регіону. Рекламування цих подій як туристичних атракцій може привернути увагу як місцевих, так і зарубіжних відвідувачів.

- Залучення місцевого населення. Івентивний туризм може стати додатковим джерелом доходу для місцевого населення. Це сприяє розвитку малих підприємств, які надають послуги туристам та підтримує місцеву економіку. Як результат, отримуємо більшу підтримку в розвитку і популяризації івентивного туризму на базі об'єктів історико-культурної спадщини серед місцевого населення, яке буде економічно зацікавлене.

Ці кроки та інші кроки можуть сприяти популяризації подієвого туризму в Україні та залученню більшої кількості туристів, що принесе економічну користь країні та сприятиме розвитку туристичної галузі в цілому.

Висновки. Розвиток івентивного туризму може бути ефективним інструментом для підвищення використання об'єктів історико-культурної спадщини. Однією з основних переваг саме івентивного туризму є залучення уваги до історичних та культурних пам'яток, які можуть бути недостатньо відомі або недоступні для широкої аудиторії. Організація цікавих та захоплюючих подій дозволяє привернути туристів, які бажають дізнатися більше про місцеву історію та культуру.

Крім того, івентивний туризм створює додаткові можливості для місцевих жителів та бізнесу. Розгортання подій на території історичних об'єктів сприяє розвитку готельного бізнесу, ресторанів, магазинів та інших послуг. Це сприяє збільшенню зайнятості та економічному зростанню регіону.

Івентивний туризм також сприяє залученню фінансових ресурсів для збереження та реставрації історико-культурних об'єктів. Збільшення потоку туристів, які відвідують пам'ятки під час подій, дозволяє збирати кошти на підтримку та збереження цих об'єктів.

Нарешті, івентивний туризм з використанням історичних та культурних об'єктів сприяє підвищенню освіченості та свідомості громадськості щодо важливості збереження історичної та культурної спадщини. Це може призвести до формування позитивного ставлення до цих об'єктів та бажання зберігати їх для майбутніх поколінь.

Література:

1. Бондарь О.І. Технологія організації і проведення івент-заходів на прикладі фестивалів. *Актуальні питання економічного розвитку в сучасних умовах* : Матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Херсон, 26-27 березня 2020 р.). Херсон : ФОП Вишемирський В.С., 2020. с. 167-170.
2. Давиденко І. В. Культурний туризм як сучасний напрям використання та збереження історико-культурної спадщини Одеського регіону // *Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії*. 2017. Вип. 2(2). с.49-53.
3. Карпюк О.А., Сингаєвська А.О. Event-менеджмент в туристичній галузі: світовий досвід та перспективи для України. *Актуальні проблеми, сучасний стан та перспективи розвитку індустрії туризму в Україні та Польщі* : Матеріали XIX Міжнар. наук.-практ. конф. Житомир : ЖФ КІБІТ, 2016. с.39-42.
4. Кіптенко В.К. Менеджмент туризму : підручник. Київ : Знання, 2010. 502 с.
5. Лук'янець А.В. Розвиток івент-технологій в туризмі в Україні. *Сучасний стан та потенціал розвитку індустрії гостинності в Україні* : Матеріали I Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Херсон, 23 квітня 2021 р.) Херсон : ХДАЕУ, 2021. с.221-223.

References:

1. Bondar, O.I. (2020). Tekhnolohiia orhanizatsii i provedennia ivent-zakhodiv na prykladi festyvaliv [Technology of organizing and conducting events using the example of festivals]. *Aktualni pytannia ekonomichnogo rozvytku v suchasnyh umovah – Current issues of economic development in modern conditions*: Proceedings of the All-Ukrainian Scientific and Practical Conference. (pp. 167-170). Kherson: FOP Vyshemirsky V.S. [in Ukrainian].

2. Davydenko, I.V. (2017). Kulturnyi turizm yak suchasnyi napriam vykorystannia ta zberezhennia istoryko-kulturnoi spadshchyny Odeskoho rehionu [Cultural tourism as a modern direction of using and preserving the historical and cultural heritage of the Odesa region]. *Ekonomichnyi visnyk Zaporizkoi derzhavnoi inzhenernoi akademii – Economic Bulletin of the Zaporizhzhya State Engineering Academy*, 2(2), 49-53 [in Ukrainian].

3. Karpyuk, O.A. & Syngaevska, A.O. (2016). Event-menedzhment v turystychnii haluzi: svitovyi dosvid ta perspektyvy dlia Ukrainy [Event management in the tourism industry: global experience and prospects for Ukraine]. *Aktualni problemy, suchasnyi stan ta perspektyvy rozvytku industrii turizmu v Ukraini ta Polshchi – Current problems, current state and prospects for the development of the tourism industry in Ukraine and Poland: Proceedings of the XIX International Scientific and Practical Conference*. (pp. 39-42). Zhytomyr: ZhF KIBIT [in Ukrainian].

4. Kiptenko, V.K. (2010). *Menedgment turizmu [Tourism management]*. Kyiv: Znannia [in Ukrainian].

5. Lukyanets, A.V. (2021). Rozvytok ivent-tekhnologii v turyzmi v Ukraini [Development of event technologies in tourism in Ukraine]. *Suchasnyi stan ta potentsial rozvytku industrii hostynnosti v Ukraini – The current state and development potential of the hospitality industry in Ukraine: Proceedings of the All-Ukrainian Scientific and Practical Conference*. (pp. 221-223). Kherson: KhDAEU [in Ukrainian].